

Verklarende woordenlijst

1	<p>Ondernemingen "Verordening (EEG) nr. 696/93 van de Raad van 15 maart 1993 inzake de statistische eenheden voor waarneming en analyse van het productiestelsel in de Gemeenschap"</p>	<p>De onderneming is de kleinste combinatie van juridische eenheden (of hun equivalent) die een organisatorische eenheid voor de productie van goederen en diensten vormt en een zekere zelfstandige beslissingsbevoegdheid heeft, met name ten aanzien van de bestemming van haar vlottende middelen. Een onderneming oefent op een of meer locaties een of meer activiteiten uit. Een onderneming kan uit één juridische eenheid bestaan.</p>
2	<p>Voortgezette beroepsopleiding</p>	<p>Er is sprake van een voortgezette beroepsopleiding als aan alle van de volgende kenmerken is voldaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De opleiding dient op voorhand gepland te zijn en moet duidelijk onderscheiden kunnen worden van de lopende werkzaamheden (het werk dat normaal uitgeoefend wordt door de werknemer); • De opleiding dient georganiseerd of ondersteund te worden vanuit het specifieke doel om nieuwe competenties bij de werknemer bij te brengen of de ontwikkeling en verbetering van de bestaande competenties bij te sturen (<u>geen</u> routinetaken of instructies); • De opleiding dient tenminste gedeeltelijk door de onderneming gefinancierd te worden. Dit kan echter ook indirect via bijvoorbeeld de bijdragen aan opleidingsfondsen of het beschikbaar stellen van werktijd (dienstvrijstelling); • De opleiding dient gevolgd te worden door personeelsleden tewerkgesteld met een arbeidscontract in de onderneming (inclusief de eigenaar van het bedrijf, de meewerkende (onbetaalde) partner/gezinslid); <u>Uitgesloten</u> zijn de leerlingen met leercontract, stagiairs, onderaannemers. <p>Initiële beroepsopleidingen (def. 3), leren door ervaring of toevallig leren worden <u>niet</u> beschouwd als voortgezette beroepsopleiding.</p>
3	<p>Initiële beroepsopleiding</p>	<p>Er is sprake van een initiële beroepsopleiding bij systemen van alternerend leren en werken, waar de leerlingen beroepsgericht onderwijs ontvangen in samenhang met een opleiding in de praktijk voor een bepaald beroep.</p> <p>Volgende kenmerken gelden opdat er sprake is van een initiële beroepsopleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het alternerend leren maakt deel uit van een officieel opleidingsprogramma gevolgd aan een onderwijsinstelling voor formeel onderwijs; • Het doel van alternerend leren bestaat erin een officieel erkend diploma of certificaat te behalen (in het secundair/postsecundair onderwijs, SYNTRA); • De volledige studieactiviteit (en niet enkel het leercomponent) duurt minstens zes maanden; • De leerling die het beroep aanleert, krijgt een vergoeding. <p>We onderscheiden volgende systemen van alternerend leren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duaal leren; • De leertijd (Middenstandsopleiding SYNTRA).
4	<p>Interne en externe cursussen</p>	<p>Interne en externe cursussen (def. 7 & 8) kenmerken zich door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meestal duidelijk van de werkplek gescheiden te zijn (opleiding vindt plaats in bijzonder daartoe ingerichte ruimtes zoals klaslokalen of opleidingscentra); • Hoge graad van organisatie (tijd, ruimte en inhoud) door een opleider of opleidingsinstelling; • Leerinhouden zijn voor een groep leerlingen opgevat (er bestaat bijvoorbeeld een leerplan).
5	<p>Andere vormen van voortgezette beroepsopleidingen</p>	<p>De andere vormen van voortgezette beroepsopleidingen hebben een minder formeel karakter en kenmerken zich door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meestal onmiddellijk verbonden te zijn met het werk en de werkplek, hoewel ook deelname aan conferenties, beurzen enz. voor leerdoeleinden ertoe kunnen behoren; • Hoge graad van zelforganisatie (in tijd, ruimte en inhoud) door de individuele leerling of door een groep leerlingen; • Inhoud wordt gekozen volgens de individuele behoeften van de leerling op de werkplek. <p>Ze omvatten de volgende vijf vormen:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Georganiseerde opleiding via guided on-the-job-training (def. 9); b) Georganiseerde opleiding via jobrotatie, uitwisselingen tussen diensten, detacheringen of studiebezoeken (def. 10); c) Georganiseerde opleiding via deelname aan vormings- of kwaliteitscirkels (def. 11); d) Georganiseerde opleiding via zelfstudie (def. 12); e) Georganiseerde opleiding via bijwonen van conferenties, workshops, beurzen en lezingen (def. 13).
6	<p>Overeenkomsten tussen de sociale partners</p>	<p>De sociale partners zijn representatieve organisaties van de werkgevers en werknemers (werkgeversorganisaties en vakbonden). De sociale partners onderhandelen op regelmatige basis op nationaal en sectoraal niveau. De uitkomst van de onderhandelingen wordt in een cao (collectieve arbeidsovereenkomst) opgenomen. Cao's regelen doorgaans de lonen en andere arbeidsvoorwaarden. In Cao's kunnen ook bepalingen opgenomen zijn over beroepsopleidingen, nationale of sectorale opleidingsfondsen, maatregelen voor de beroepsopleiding van oudere werknemers, ...</p>
7	<p>Interne opleidingen/cursussen</p>	<p>Interne opleidingen/cursussen worden in hoofdzaak door de eigen onderneming ontworpen en beheerd. (Van belang is dat de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de opleiding ligt bij de onderneming. De opleiding kan fysiek plaatsvinden binnen of buiten de onderneming.)</p>

8	Externe opleidingen/cursussen	Externe opleidingen/cursussen worden in hoofdzaak ontworpen en beheerd door organisaties die geen deel uitmaken van de onderneming. (Relevant is hier dat de verantwoordelijkheid voor de inhoud van de opleiding buiten de onderneming zelf ligt; de opleiding wordt door de onderneming enkel gekozen en geboekt. De opleiding kan fysiek plaatshebben binnen of buiten de onderneming.)
9	Guided on-the-job-training	Guided on-the-job-training wordt gekenmerkt door geplande periodes van opleiding, instructie, of het opdoen van praktische ervaring op de werkvloer of in de werksituatie, hierbij gebruik makend van de alledaagse werkinstrumenten.
10	Jobrotatie, uitwisselingen, detacheringen of studiebezoeken	Jobrotatie binnen de onderneming en uitwisselingen met andere ondernemingen komen enkel in aanmerking wanneer deze maatregelen op voorhand gepland en genomen zijn met de oorspronkelijke bedoeling de vaardigheden bij de betrokken werknemers te ontwikkelen. Overplaatsingen van werknemers van de ene taak naar de andere die geen deel uitmaken van een gepland ontwikkelingsprogramma worden uitgesloten.
11	Vormings- of kwaliteitscirkels	Vormingscirkels zijn groepen van werknemers die op regelmatige basis samenkomen met als doel om meer te leren omtrent de vereisten van de arbeidsorganisatie, de arbeidsprocedures en de arbeidsplaatsen. Kwaliteitscirkels zijn werkgroepen die tot doel hebben via discussie productie- en arbeidsplaatsproblemen op te lossen. Ze worden enkel dan als opleidingsvorm meegeteld als het primaire doel van de deelnemende werknemer erin bestaat bij te leren.
12	Zelfstudie	Zelfstudie bestaat uit geplande individuele leeractiviteiten waarbij gebruik gemaakt wordt van één of meer vormen van leermateriaal. Het leren kan plaatshebben in een privé of openbare omgeving of in de arbeidssituatie. Zelfstudie kan worden opgezet o.m. via open opleidingen en afstandsonderwijs, video/audio-materiaal, schriftelijke correspondentiecursussen, computerondersteunde methoden (inclusief internet) of via een leermiddelencentrum (bv. bibliotheek enz.). Ze moet wel onderdeel zijn van een gepland initiatief. Op een ongestructureerde manier op het internet surfen wordt niet meegerekend. Ook zelfstudie in het raam van interne of externe cursussen mag hier niet worden meegerekend.
13	Bijwonen van conferenties, workshops, beurzen en lezingen	Bijwonen van conferenties, workshops, beurzen en lezingen wordt als opleidingsmaatregel meegeteld enkel wanneer dit op voorhand is gepland en het eerste doel van de werknemer die ze bijwoont erin bestaat een opleiding te volgen of te leren.
14	Bijdragen	Deze rubriek is bedoeld om de kosten op te geven die overeenkomen met bijdragen gestort aan collectieve financieringsregelingen via overheids- of intermediaire organisaties, zodat een schatting kan worden gemaakt van de totale kost van voortgezette beroepsopleidingen ten laste van werkgevers. De bijdragen zijn verschuldigd, zelfs wanneer er geen deelnemers aan voortgezette beroepsopleidingen zijn in de onderneming.
15	Subsidies	Deze rubriek is bedoeld om inkomsten afkomstig van verschillende collectieve financieringsregelingen, subsidies en financiële ondersteuning uit overheids- of andere bronnen op te geven die bestemd zijn voor voortgezette beroepsopleidingen/cursussen, zodat een schatting kan worden gemaakt van de totale kost van beroepsopleidingen ten laste van werkgevers. Enkele voorbeelden: ontvangsten van regionale, sectorale, nationale of Europese fondsen, overheidssubsidies – of kortingen, belastingvoordeel, private financiering,... De subsidies kunnen worden toegekend, zelfs wanneer er geen deelnemers aan voortgezette beroepsopleidingen zijn in de onderneming.
16	Totaal aantal deelnemers	Een deelnemer is een persoon die in de loop van 2020 ooit heeft deelgenomen aan een of meer interne of externe cursussen. Elke persoon mag slechts eenmaal worden geteld, ongeacht het aantal keren dat hij/zij aan een voortgezette beroepsopleiding/cursus heeft deelgenomen. M.a.w., als een werknemer twee extern georganiseerde cursussen gevolgd heeft en één intern georganiseerde cursus, moet hij worden geteld als één deelnemer.
17	Aantal betaalde arbeidsuren die aan interne en externe cursussen zijn besteed	Het aantal betaalde arbeidsuren die aan interne en externe cursussen zijn besteed, is de totale tijd die alle deelnemers samen aan interne en/externe cursussen effectief hebben besteed in 2020. Wanneer een leergang slechts gedeeltelijk binnen het jaar 2020 liep, is enkel mee te tellen de tijd die eraan is besteed in 2020. Het aantal uren dat aan interne en externe cursussen zijn besteed, slaat enkel op de eigenlijke opleidingstijd. Alleen de tijd die aan opleiding is besteed tijdens de betaalde werkuren van de werknemer mag worden meegerekend (d.i. alle uren die door deelnemers aan opleiding zijn besteed en waarop ze normaliter zouden hebben gewerkt, of de uren die door de onderneming zijn doorbetaald). Niet mee te rekenen zijn perioden van normaal werken gedurende de periode van opleiding en alle reistijd enz. is doorgebracht. Bijvoorbeeld, als een opleidingscursus één week duurt, mag enkel de tijd die effectief is besteed aan de cursus of aan het werken met opleidingsmateriaal worden meegerekend. Wanneer een persoon gedurende verscheidene weken één dag per week een cursus bijwoont, moet die ene dag per week worden meegerekend (en opgeteld), maar de dagen waarop tussendoor is gewerkt, moeten worden uitgesloten.
18	Verplichte beroepsopleidingen over de gezondheid en veiligheid op het werk	Volgens de Europese kaderrichtlijn 89/391/EEC die in België de basis vormt voor de wet van 4/8/1996 is iedere werkgever verplicht om er voor te zorgen dat werknemers een gepaste opleiding over de gezondheid en veiligheid op het werk hebben gekregen.

		<p>Deze verplichte beroepsopleidingen worden onder de vorm van jobspecifieke instructies of informatiesessies gegeven. Enkele voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verplichte beroepsopleidingen voor activiteiten zoals het besturen van een vorklift, opleiding van veiligheidsverantwoordelijke(n) in de onderneming, preventie, eerste hulp maatregelen, ...; • Beroepsopleidingen voor werknemers om hen in staat te stellen hun werk goed te doen en om zichzelf en anderen te beschermen. Zulke opleidingen moeten worden aangepast aan de behoeften en omstandigheden van de werkplaats en de (voor)kennis van de werknemers. Een eenvoudig voorbeeld hierbij zijn brandoefeningen.
19	Opleidingsverstrekkers	<p>De aanbieder van een externe opleidingscursus is de persoon of organisatie die de opleiding verzorgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Scholen, hogescholen, onderwijs voor sociale promotie (CVO), universiteiten, andere instellingen voor hoger onderwijs...; • Publieke opleidingsinstellingen (gefinancierd of gestuurd door de overheid; bijvoorbeeld de VDAB of SYNTRA); • Particuliere opleidingsinstellingen; • Particuliere bedrijven waarvoor opleiding niet de hoofdactiviteit is; • Werkgeversorganisaties, Kamers van Koophandel, sectorverenigingen; • Vakbonden; • Andere aanbieders van opleidingen.
20	Betaling aan organisaties die in de opleiding voorzagen	<p>Betalingen verricht aan externe organisaties voor het aanbieden van interne en externe cursussen, inclusief het inschrijvingsgeld, de vergoedingen aan examinatoren en de kost van externe opleiders ter ondersteuning van interne cursussen (de btw moet worden uitgesloten).</p>
21	Verplaatsings- en verblijfkosten	<p>Deze kosten worden aan deelnemers betaald voor hun verplaatsingen naar opleidingscursussen en als vergoeding voor de andere verblijfskosten (de btw moet worden uitgesloten).</p>
22	Loonkost van het intern opleidingspersoneel	<p>De (directe en indirecte) loonkosten van het personeel van het eigen opleidingscentrum en de personeelsleden van de onderneming die exclusief of gedeeltelijk betrokken zijn bij het ontwerpen en het beheren van de interne en externe cursussen.</p> <p>Wanneer deze opleiders slechts gedeeltelijk worden ingezet voor vorming, mag enkel de tijd gewijd aan de cursussen worden meegerekend.</p> <p>Indien de totale arbeidskosten van opleiders of mentors niet kunnen worden opgemaakt uit de boeken van de onderneming, dan mogen de arbeidskosten worden geschat aan de hand van gegevens over het totale aantal opleiders of mentoren belast met interne en externe cursussen en het gemiddelde loon.</p>
23	Kost van lokalen, uitrusting en materialen gebruikt voor voortgezette beroepsopleidingen/cursussen	<p>Deze kosten omvatten de kosten voor het gebruik van de lokalen en voor de jaarlijkse afschrijving van lokalen en uitrusting (de btw moet worden uitgesloten).</p>
24	Kosten voor leer materiaal van voortgezette beroepsopleidingen/cursussen	<p>Kosten voor materiaal dat specifiek voor de cursussen is aangekocht, bv. een projector, flipchart, cd-rom's, papier, schrijfgerei enz. (de btw moet worden uitgesloten).</p>